
VONKJES

BOEKEN LEREN LEZEN

Studiedag voor KNS- en LNS-studenten en docenten, op 18 oktober 1985 (van 9 tot 17 u.) in het Provinciaal Vormingscentrum te Oostmalle.

In de voormiddag voorziet men een panelgesprek met een jeugdauteur, een criticus, een didacticus en een illustrator ; in de namiddag werkgroepen en lezingen. Tussendoor kunnen de deelnemers een leermiddelen-tentoonstelling bezoeken.

Informatie : TIEM, Pieter de Nefstraat 9, 2300 Turnhout ; tel. : 014/41.36.75.

EXPRESSIE IN TAAL

Op vrijdag 25 oktober 1985 organiseert de VON een studiedag voor MNS- en aggregatiestudenten en -docenten, in het Provinciaal Vormingscentrum Oostmalle. Het thema van de studiedag is Expressie in taal. Dora Smeesters en Joris Dewint - auteurs van het vorige VONK-themanummer - zullen deze dag mee begeleiden.

Na een korte inleiding kiezen de deelnemers voor één van de talrijke workshops waarin zij creatief met taal leren omgaan. Een panelgesprek, waarvoor enkele specialisten werden aangezocht, sluit het geheel af.

Inlichtingen : Tiem vzw. (014/41.36.75)

LEERLINGEN MAKEN THEATER

'Leerlingen maken theater' gaat over 'het theater van de onderdrukten' van de Braziliaan A. Boal en de toepassingen daarvan in het Nederlandse (taal)onderwijs. Het boek wil onderwijzers en leraren helpen drama-vormen in hun lessen te gebruiken.

Bij Boal gaat het juist om eenvoudige, door praktisch iedereen te gebruiken technieken aan te reiken. Leerlingen en leraren raken door dit 'theater maken' gemakkelijk aan de praat over machtsverhoudingen zoals je die tegenkomt in de klas, thuis, op de teevee, in de krant en in de politiek.

Eindredactie : Ronald Bos en Willem Mooijman (VON-Nederland), uitgeverij Pendoor, Postbus 40005, 1009 BA Amsterdam (prijs : 15 gulden).

COMPUTERS EN ONDERWIJS

'Meester u komt te laat...' is de titel van een boekje van L. Bynens (Plantyn, 1984). In dit boekje beschrijft de auteur - zelf onderwijzer - o.a. hoe hij in een basisschool te Genk zelf een project opzette met een aantal leerlingen. Het geeft een interessant beeld van de mogelijkheden van computers in de basisschool.

'De computer, de leerkracht en de leerling' gaat in op hetzelfde thema. De auteurs behoren tot de werkgroep Edukatieve Informatika (RUG). Zij belichten doorheen de hoofdstukken de pedagogisch didactische relevantie van het computergebruik op school.

Naast een inleiding over computeralfabetisme, het ontwikkelen en evalueren van courseware en een bespreking van auteurstalen en -systemen, wordt grondiger ingegaan op het leren programmeren op de basisschool (LOGO).

Adres : I.C.L., Baertsoenkaai 3, 9000 Gent - Reknr. 000-1246422-69 - 300 fr.

STUDIEDAG BEROEPSONDERWIJS

In februari 1986 organiseert de VON een studiedag rond beroepsonderwijs. Om een zo realistisch mogelijk beeld te bieden, doen we een beroep tot de lezers van VONK. Alle ideeën en bespreekbare knelpunten zijn welkom op onderstaand adres.

Mogelijke aandachtspunten : hoe leerlingen taalvaardig maken ? ; jaarplannen opstellen ; differentiatie ; evaluatie ; jongere leerkrachten in het beroepsonderwijs ; meedrijven op de vernieuwingsstroom ...

Adres : Lut Van der Eycken, Kadodderstraat 88, 2800 Mechelen.

VON-CONFERENTIE '85 : TECHNOLOGIE EN KREATIVITEIT

Op 22 en 23 november 1985 (van 19 tot 19 u.) zal onder het thema 'kreatief leren omgaan met technologie' de conferentie '85 plaatsvinden in Destelheide, Dworp.

Vrijdagavond voorzien we een workshop 'kreatief-artistiek omgaan met technologie'. Zaterdagvoormiddag kunnen de deelnemers in workshops experimenteren met enerzijds 'taal en computer' en anderzijds met 'video in de klas'. De namiddag biedt een lezing, gevolgd door een discussiespel. Het weekend wordt afgesloten met de Algemene Vergadering.

DAT GAAT OVER ONS

Afschrift 9 bevat het verslag van een emancipatieproject. Het is verschenen in vier aparte leesboekjes plus een achtergrondboek : Hatice en Afrika, meisjes zoals wij ? (over gastarbeidersmeisjes) ; Hé is dat meidenwerk ? (over niet-traditionele vrouwenberoepen) ; Je lieve lijf, maatje 38 (over uiterlijk en ideaalbeelden) ; Handen thuis (over lastig gevallen worden en hoe je daarop kan reageren).

De aanpak van elk van deze deeltjes is zeker de moeite waard en de informatie is erg helder weergegeven. Ook de presentatie is erg aantrekkelijk. Aanbevolen.

Adres : Anne Frank Stichting, Prinsengracht 263, 1016 GV Amsterdam
(in België verdeeld door Infodok).

KAREL ENDE ELEGAST

In het juni-nummer 1985 van Levende Talen (nr. 402 ; p. 360-364), gaat Jos Boven nader in op de mogelijkheden die de narratologie (Bremond, Greimas) kan bieden voor het literatuuronderwijs. Hij zet bondig de theorie uiteen en geeft een uitgewerkt voorbeeld (Karel ende Elegast). In hetzelfde nummer ook nog bijdragen over : taalbeschouwing (o.a. een bespreking van 'Jan Klaassen op herhaling. Een andere kijk op grammatika.') ; schrijven (Flowers en Hayes) en lezen (computertoepassingen bij schematiseren).

BIBLIOTHEEKBEZOEKEN

'Op jacht in de bibliotheek' is een introductiepakket dat leerlingen (10-14 jarigen) wegwijs maakt in de bibliotheek. Het leerlingenmateriaal bestaat uit een informatie en een werkboek. Voor de leerkracht werd een handleiding en een reuzenspiekbrief uitgewerkt. De belangrijkste uitgangspunten van deze uitgave zijn : informatie bieden en de leerlingen motiveren naar de bibliotheek te gaan. Uitgeverij Muusses, Postbus 13, 1440 Purmerend.

INFORMATIE OVER EDUCATIEVE SOFTWARE

Bij 'School en computer' is een eerste catalogus verschenen die informatie bevat over een zestigtal educatieve programma's voor alle onderwijsniveaus. De programmabeschrijvingen bevatten gedetailleerde informatie en zijn gerangschikt per onderwijsniveau en per vak.

Adres : School en Computer, Brouwerslaan 49, 2110 Wijnegem (prijs 100 fr. - reknr. 068-0882150-59)

Ook de SLO heeft zo'n gids met een totaaloverzicht educatieve software met een vrijwel complete opsomming en beschrijving van alle Nederlandse Software (ongeveer 900 programma's).

Adres : CRL, Postbus 2041, 7500 CA Enschede (12,50 gulden).

KEUZELIJST LITERATUUR

In het juni-nummer van het Werkblad voor Nederlandse Didactiek (jrg 13 nr. 3/4 ; p. 163-167), verscheen een interessante keuzelijst voor het vijfde en zesde jaar (ASO en TSO).

De lijst bevat een vijftigtal titels. Het betreft uitsluitend recente werken (na 1975), oorspronkelijk Nederlandstalig. Niet alleen hierdoor is het zeker geen traditionele lektuurlijst.

Wat de haalbaarheid betreft, zet ik achter sommige titels toch wel een vraagteken (vb. 'Rituelen' van C. Nooteboom). De lijst biedt in elk geval een interessante oriëntatie (ook voor eigen lektuur), maar klakkeloos kopiëren lijkt me niet zo aangeraden.

Een lijst voor het BSO verschijnt later.

DICHTER BIJ DE JEUGD

Dit jaar heeft van 15 tot en met 29 november opnieuw de Jeugdboekenweek Tielt plaats.

Ter gelegenheid daarvan organiseert Poëziecentrum vzw. een poëziewedstrijd waardoor auteurs in Vlaanderen de kans krijgen hun kunde te bewijzen wat betreft het schrijven van kinderroëzie.

Het wedstrijdreglement is verkrijgbaar bij : Poëziecentrum vzw., Dichter bij Jeugd, Sint-Kwintensberg 65A, 9000 Gent (tel. : 091/25.22.25).

DIALECT, STANDAARDTAAL EN MAATSCHAPPIJ

Deze bundel geeft een overzicht van het veelzijdig werk dat zich binnen de 'variantenlinguïstiek' afspeelt. Allereerst zijn er een aantal fundamentele bijdragen over het centrale thema : de aard, de methodologie van en de relatie tussen sociolinguïstiek en dialectologie.

Een tweede pakket bevat bijdragen die kunnen worden gegroepeerd rond het thema 'standaardtaal en dialect in het Nederlandse taalgebied'. Ten slotte bevat de bundel twee opstellen waarin de relatie taalgebruik-maatschappij benaderd wordt. (J. Taaldeman en H. Dewulf (eds.) - Acco.)

Luuk Van Waes